

GAZETA POLSKA

Bukowiny

Видання Чернівецького обласного
Товариства польської культури
ім. Адама Міцкевича

Nr 92 (675)
grudzień 2014 r.
Ukazuje się od 30 lipca 1883 roku

**Pismo społeczne, gospodarcze
i literacko-kulturalne**

WESOŁYCH ŚWIĄT!

Drodzy Rodacy, Bukowińczycy!

Zbliża się chwila wzruszająca w życiu każdego Polaka – Wigilia Bożego Narodzenia. W ten wieczór świąteczny, przy wigilijnym stole, śpiewaniu kolęd, w oczekiwaniu narodzin Jezusa Chrystusa, życzymy sobie nawzajem zdrowia, pokoju, miłości, sukcesów w działalności naszego Obwodowego Towarzystwa oraz jego Oddziałów w Czerniowcach, Storożyńcu, Starej Hucie, Dolnych Piotrowcach, Pance, Terebleczu, Sadagórze, Kocmaniu.

Zarząd Główny Czerniowieckiego Obwodowego Towarzystwa Kultury Polskiej im. Adama Mickiewicza, Redakcja „Gazety Polskiej Bukowiny” składa najserdeczniejsze życzenia z okazji 25. rocznicy naszego Towarzystwa. Dziękujemy członkom organizacji, młodzieży szkolnej oraz studentom, nauczycielom i wykładowcom za tak ważną sprawę, którą robicie, za aktywną propagandę języka polskiego, polskiej kultury i wielonarodowościowej kultury naszej Bukowiny na Ukrainie i poza jej granicami.

Wszystkim Państwu życzymy: aby przy świątecznym stole nie zabrakło światła i ciepła rodzinnej atmosfery, a Nowy Rok niósł ze sobą szczęście i pomyślność.

Aby Święta Bożego Narodzenia były Bliskością i Spokojem, a Nowy Rok - Dobrym Czasem. Aby wszystkie dni w życiu były tak piękne i szczęśliwe, jak ten jeden wigilijny wieczór.

Kiedy jasna gwiazdka błysnie, niech nam

wszystkim serce radość ściśnie

Niech choinka jasno świeci, niech nadziei płomień wznieci

Niech kolęda zabrzmi w koło, niech świat śmieje się wesoło

Będzie miło i serdecznie, a u każdego szczęście

niech trwa wiecznie!!!

Wszystkiego dobrego z okazji Świąt Bożego Narodzenia i szczęśliwego Nowego 2015 Roku, drodzy Rodacy, drodzy Bukowińczycy!

**Zarząd Główny Czerniowieckiego
Obwodowego Towarzystwa Kultury Polskiej
im. Adama Mickiewicza, zespół redakcyjny
„Gazety Polskiej Bukowiny”.**

Aktywna współpraca naukowa

Piła, 24 grudnia
2015

Szanowny Pan
Władysław
Strutyński
Prezes Zarządu Głównego
Obwodowego Towarzystwa
Kultury Polskiej
im. Adama Mickiewicza

Szanowny Panie Prezesie!

Z okazji jubileuszu dwudziesto-
pięciolecia Obwodowego Towarzystwa Kultury
Polskiej im. Adama Mickiewicza w Czerniowcach
pragnę złożyć najserdeczniejsze gratulacje i
wyrazy uznania oraz podziękowania za czas
miniony.

Odrodzenie, a przede wszystkim kontynuacja –
wypracowanych przez pokolenia bukowińskich Polaków –
tradycji zrzeszania się oraz wielopłaszczyznowa działalność
mocno wpisały Towarzystwo w społeczno-kulturowy
krajobraz regionu.

Godnym podziwu jest poświęcenie i determinacja z
jakimi pracowało wielu ludzi, by osiągnąć dzisiejszą, ważną
nie tylko na Bukowinie, pozycję Towarzystwa.

Drodzy Jubilaci!

Wasz jubileusz skłania i mnie do wspomnień,
sięgających początku 1990 rok, kiedy spotkaliśmy się po
raz pierwszy w Czerniowcach. Lata kolejne przyniosły
spotkania na Bukowinie i w Polsce.

Za wszystkie te lata bardzo serdecznie Wam dziękuję.
Nauczyliście mnie nie tylko rozumienia Bukowiny, ale
przede wszystkim daliście mi niepowtarzalną szansę na
utożsamianie się z wyjątkowymi wartościami kulturowo-
społecznymi tego karpackiego świata. To doświadczenia,
których chyba nie można wynieść z żadnej innej niż
bukowińskiej szkoły narodów.

Drodzy Przyjaciele!

Niech następne lata działalności
Towarzystwa będą tak udane jak pierwsze
dwudziestopięciolecie. Niech każdemu
z Was nie zabraknie energii w
życiu osobistym. Niech wszystko
co czynicie dla polskiej i
bukowińskiej kultury
przynosi Wam radość i
satisfakcję.

Zbigniew
KOWALSKI

Uczestnicy Międzynarodowej Konferencji „Ukraina po wyborach 2014 roku – Perspektywy demokracji i zakończenia konfliktu” z Czerniowiec i Iwano-Frankowska. Konferencja była zorganizowana Centrum Europy Wschodniej UMCS w Lublinie.

CZERNIOWCE reprezentowali naukowcy Katedry
Stosunków Międzynarodowych CzNU – kierownik katedry,
prof. dr hab. Jurij Makar, jego zastępca, doc. dr Władysław
Strutyński, doc. dr Witali Makar, dr Michał Pawluk.

Prof. Jurij Makar wygłosił referat na temat „Pochodzenie i
charakter dzisiejszej niestabilności na Ukrainie”.

Doc. Władysław Strutyński wygłosił referat na temat
„Wewnętrzne i zewnętrzne czynniki wpływu na rozwój
demokracji w społeczeństwie ukraińskim w kontekście
realiów teraźniejszych”, jego kolega, dr Michał Pawluk –
„Perspektywy przeprowadzenia reform na Ukrainie w
warunkach zewnętrznych zagrożeń politycznych”.

Właśnie Konferencja w Lublinie była swego rodzaju
podsumowaniem aktywnej naukowej współpracy CzNU
oraz Centrum „Wschodnia Szkoła Studiów Polskich imienia
Antoniego Kochanowskiego”, który działa przy Uniwersytecie
z naszymi partnerami w Polsce. W 2014 roku naukowcy z
Czerniowiec byli współorganizatorami Międzynarodowych
Konferencji w Przemyślu, Rzeszowie, Warszawie, Łodzi,
Lublinie, Chełmie.

Ważnym kierunkiem tej współpracy jest rozwój wymiany

między studentami i naukowcami obu Państw. Skutkiem takiej
współpracy stało wyróżnienie naszej rodaczki z Czerniowiec
Kariny Mielnickiej, która na wysokim poziomie obroniła pracę
magisterską na Studiach Europy Wschodniej Uniwersytetu
Warszawskiego.

O tym zaświadczył list gratulacyjny dyrektora Studium
Pana Jana Malickiego na imię rektora naszego Uniwersytetu
prof. Stepana Melnychuka: «Informuję Pana Rektora, że jakość
pracy dyplomowej oraz jakość egzaminu magisterskiego Kariny
Mielnickiej były na niespotykane wysokim poziomie, nawet
jak na «Studia Wschodnie». Cała komisja była pod wrażeniem
poziomu magistrantki. I ja sam muszę stwierdzić, że niewiele
pamiętam obron i magistrantów, którzy zaprezentowaliby
tak wysoki poziom. Informując o tym, proszę również o
przekazanie gratulacji na ręce poprzedniego promotora, p.doc.
Wł. Strutyńskiego».

Po obronie Karina Mielnicka była rekomendowana na
studia doktoranckie.

Gratulujemy!

Gabriela CHŁODNICKA.

Na przyjęciu dyplomatycznym u Konsula Generalnego RP

W dniu 15 grudnia b.r. w Domu
Polskim w Czerniowcach odbyło się
tradycyjne dzielenie się opłatkiem
przy udziale Konsula Generalnego RP
w Winnicy Pana Krzysztofa Świderka.
W podniosłej atmosferze w spotkaniu
przedświątecznym uczestniczyły
osoby reprezentujące Obwodowe
Towarzystwo Kultury Polskiej im.
Adama Mickiewicza, parafianie
bazyliki rzymsko-katolickiej
p.w.Podwyższenia Krzyża Świętego
oraz liczni goście. Ksiądz proboszcz
Marek Drożdżik powitał wszystkich
obecnych i wezwał do wspólnej
modlitwy. Łamiąc się wspólnie
opłatkiem, wszyscy obecni życzyli
sobie nawzajem pokoju w rodzinach
i na Ukrainie, zdrowia, szczęścia i
wszelkiej pomyślności. Następnie
ze słowami przywitania zwrócił się
do wszystkich obecnych Burmistrz
Czerniowiec Pan Oleksij Kaspruk. On
zaznaczył, że rola społeczności polskiej
w życiu miasta jest bardzo widoczna.
Rzeczywiście, Towarzystwo Kultury
Polskiej im. Adama Mickiewicza nie

tylko organizuje imprezy kulturalne,
ale również odgrywa kluczową
rolę w rozwoju stosunków polsko-
ukraińskich w dziedzinie gospodarki
i nauki.

Uroczystości rozpoczęte
na przyjęciu dyplomatycznym
urządzonym przez Konsulat
Generalny RP w Winnicy zostały
kontynuowane w restauracji
«Czerniowce» w hotelu «Bukowina».
Konsul Generalny Pan Krzysztof
Świderk uroczystie otworzył
przyjęcie i złożył życzenia zebranym.

W swoim przemówieniu Pan
Konsul zaznaczył, że w Czerniowcach
kończy się cykl imprez poświęconych
10. rocznicy wejścia Polski do Unii
Europejskiej, 15-lecia członkostwa
w NATO i 25. rocznicy pierwszych
demokratycznych wyborów w
Polsce. Podobne imprezy, zostały
już przeprowadzone nie tylko dla
Polaków, ale także dla społeczności
lokalnej w Winnicy, Chmielnickim,
Kamieńcu-Podolskim, Gródku
Podolskim.

Zastępca Przewodniczącego
Obwodowej Administracji
Państwowej Pani Olena Weryga
podziękowała pracownikom
konsulatu i gościom z Polski za
zaproszenie i podkreśliła znaczenie
pogłębienia i wzmocnienia stosunków
ukraińsko-polskich, ponieważ nasz
kraj z nadzieją patrzy na Polskę jak na
państwo wspierające Ukrainę w jej
dążeniu do wspólnej Europy.

Zebrani złożyli życzenia
świąteczne Przewodniczący
Rady Obwodowej Pan Mychajło
Gajnyczeru, Konsul Generalny
Rumunii w Czerniowcach Pani
Eleonora Mołdawan, Prezes

Stowarzyszenia Kultury Rumuńskiej
Wasile Byku, Prezes Stowarzyszenia
Austriacko-Niemieckiego
«Odrodzenie» Oleksandr Szlamp,
zastępca Burmistrza miasta
Czerniowiec Pani Maria Porczuk,
Prezes Stowarzyszenia Kultury
Polskiej im. Adama Mickiewicza
Pan Władysław Strutyński.

W imprezie uczestniczyli
zaproszeni rektorzy wyższych
uczelnii miasta oraz naukowcy,
biznesmeni, przedstawiciele
organizacji społecznych oraz
mediów.

Szczytem spotkania był
występ Zespołu Tańca Ludowego

Uniwersytetu Marii Curie-
Skłodowskiej w Lublinie pod
kierownictwem założyciela i
kierownika Pana Stanisława
Leszczyńskiego, który zadziwił
publiczność wykonaniem pieśni
ludowych i patriotycznych oraz
kołęd polskich. Śpiewano również
kołedy ukraińskie, rumuńskie i
węgierskie. Widzowie powitali
ich oklaskami. Zakończenie
spotkania uświetnił swoim występem
ukraiński zespół śpiewaczy „Dżerelo”
(„Źródło”), wykonując kołedy polskie
i ukraińskie.

Maria KONDURACKA.
Zdjęcie Artura OSKWARKA.

Pracując razem, mamy nadzieję na wsparcie dla wszystkich

Obwodowemu Towarzystwu Kultury Polskiej im. Adama Mickiewicza – 25 lat

Працюючи разом, ми сподіваємося на підтримку усіх

Обласному Товариству польської культури ім. Адама Міцкевича – 25 років

ІСТОРІЯ ОРГАНІЗАЦІЇ полонійного руху на Буковині сягає ХІХ ст. Після того, як 1854-го року Буковина отримала статус автономного краю Австрійської імперії, і це підтвердила крайова конституція 1861-го, перед поляками відкрилися можливості становлення свого національного руху в новоствореному Герцогстві Буковина. Вони організувалися і створили 1869-го року в Чернівцях Польське товариство братньої допомоги і Читальню польську, які частіше фігурували під однією назвою – «Читальня польська в Чернівцях». Члени Товариства плідно впроваджували в життя благодійні і культурно-освітні ініціативи на терені міста і краю протягом 1869-1914 рр. (згодом – з перервами також у період 1918-1940 рр.). Центром полонійної діяльності став Польський народний дім. Читальня викупила 1 лютого 1902-го велике приміщення у п. Марії Якубович по вулиці Панській, 40. Після реконструкції та капітальної перебудови 2 грудня 1905-го року відбулося урочисте відкриття нового Польського дому у Чернівцях, який відтоді став осередком національного руху поляків Буковини. А 30 липня 1883-го буковинці отримали перший номер «Gazety Polskiej».

1944-го на теренах вже Чернівецької області УРСР діяльність усіх національних громадських інституцій краю та народних домів була заборонена.

Відродження національно-культурологічного руху на Буковині почалося лише наприкінці 80-х років ХХ ст. У грудні 1989-го утворилися обласне Товариство польської культури ім. А. Міцкевича та його відділення у Чернівцях, Сторожинці, Панці, Старій Красношорі, Нижніх Петрівцях, Терембелі. Головою Товариства поляки обрали п. Ядвігу Кучабінську. Статут товариства обласна влада зареєструвала 21 лютого 1990-го, а реєстраційне свідоцтво пострадянська полонійна організація краю отримала 21 грудня 1992-го на підставі рішення представника Президента України в Чернівецькій області. Після спільних клопотань міська Рада передала частину історичних Народних домів національним культурологічним організаціям, і тоді, 17 березня 1992-го, Товариство польської культури ім. А. Міцкевича отримало приміщення по вулиці О.Кобилянської, 36.

Діяльність товариства на першому етапі його відродження під орудою п. Я. Кучабінської (протягом 1989-1997 рр.) полягала у розв'язанні двох основних завдань: утвердженні статусу польської мови і національної освіти як у польському, так і в іншоетнічному середовищі Північної Буковини, а також розвитку польської культури і пошуків зв'язків як з історичною батьківщиною, так і з польськими спільнотами інших держав (передусім – інших регіонів України, Румунії). Почала працювати польська недільна школа при Чернівецькій гімназії №3, запроваджено факультативні заняття з польської мови та історії польської культури у школах Сторожинця, Нижніх Петрівців, Старої Красношори, Терембелі, Панки. (Детальнішу інформацію про становлення та розвиток польського шкільництва на Буковині «Gazeta Polska Bukowiny» друкуватиме в наступному номері. Своїми

спогадами поділиться віце-голова Товариства п. Луція Ушакова).

З самого початку свого існування товариство приділяло значну увагу розвитку та популяризації на теренах краю, України і за кордонами нашої держави польської культури і мистецтва, передусім народних автентичних пісень і танців. Було відроджено хор «Лютя», який радянська влада заборонила ще 1940-го (керівник колективу Михайло Моклович). Згодом у селі Нижні Петрівці утворили фольклорний ансамбль буковинських польських «гуралів» «В'янечек» (керівник колективу Марія Маліцька).

3 грудня 1997-го обласне Товариство польської культури імені Адама Міцкевича очолив п.Владислав Струтинський, доцент Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Завданням організації стало розширення напрямків діяльності Товариства, подальше збагачення здобутків попередників.

З 1998-го члени правління Товариства активізували розвиток матеріально-технічної бази шкіл, де вивчають польську мову. Використовуючи фінансову допомогу Товариства «Спільнота польська» (Варшава, Краків), фундації «Допомога полякам на Сході» та «Свобода і Демократія» (Варшава), партнерів зі Жгова, що під Лодзю, закупили і обладнали меблями класи польської мови у Чернівцях, Сторожинці, Панці, Старій Красношорі, Нижніх Петрівцях, а також приміщень та бібліотек у польських народних домах у Чернівцях та Панці.

1998-го започаткували свою творчу діяльність дитячі колективи у Чернівцях – «Квіти Буковини» (художній керівник Луція Ушакова, хореограф Галина Провальська, музичний керівник Алла Зубчук) та у Старій Красношорі – «Долинянка» (керівник Регіна Калуська).

Того ж року при Польському домі у Чернівцях почали діяти громадські організації – молодіжна «Огніско» та «Лікарське коло», народився фольклорний колектив «Ехо Пруту», засновником і керівником якого став Станіслав Томаш. А 2002-го при Польському домі молоді члени товариства створили фольклорний колектив «Буковинські кольори» (керівник Ірена Манік). Сьогодні при Товаристві діє 7 фольклорних колективів. Чотири з них мають державну відзнаку Республіки Польща – Заслужений для польської культури. Громадську та культурологічну зрілість Товариства засвідчили заходи до 200-річного ювілею патрона Товариства – польського класика Адама Міцкевича. Цей ювілей відзначали 1998-го року на обласному рівні. Науковці університету та члени Товариства провели спільну наукову конференцію.

Ще однією вагомою подією польської спільноти було 100-річчя Польського дому. До цієї дати за допомогою «Спільноти польської» (Варшава) члени товариства здійснили капітальний ремонт та реконструкцію приміщень. А ювілейні заходи 2 лютого 2002-го вшанували своєю присутністю представники національних громад краю, делегації з міст Польщі та Румунії, члени польських організацій України. 3 нагоди ювілею Товариство і Польський дім отримали особисте поздоровлення від Папи

Римського Яна Павла ІІ.

1998-го відновили та освятили Польський народний дім у селі Панка Сторожинецького району. Його власним коштом капітально відремонтували члени Товариства цього села, яке очолював на той час голова відділення Міхал Клюсик.

1999-го вперше після Другої світової війни Чернівці і Польський народний дім відвідав Посол Республіки Польща в Україні Єжи Барр. Після цього і донині всі Посли РП і Генконсули РП у Львові та Вінниці неодноразово відвідували Буковину та зустрічалися з чернівчанами у Польському народному домі.

Про вагомий авторитет Товариства свідчить те, що 1999-го в Чернівцях відбувся ІІІ-й Міжнародний рейд польської і української молоді «Буковина-99» і молодіжна дискусія-семинар за програмою «Нове партнерство».

У травні 2004-го в переповненій залі Чернівецького музично-драматичного театру ім. Ольги Кобилянської відбулася урочистість з нагоди Року Польщі в Україні. Його відкрили голова облдержадміністрації п. Михайло Романів та Генконсул Республіки Польща у Львові п. Веслав Осуховський. На запрошення Товариства в концерті взяли участь відомий фольклорний студентський колектив «Кракус» із Кракова та всі польські фольклорні колективи області.

Правління Товариства польської культури бере активну участь у налагодженні співпраці нашої області та Чернівців з регіонами-партнерами Польщі. За сприяння ТПК підписані договори про співпрацю з Лодзьким та Шльонським воєводствами. У квітні 2005-го з ініціативи маршалка Лодзького воєводства Станіслава Віташика, Товариство виступило організатором конкурсу для дітей та студентів ЧНУ «Що ти знаєш про Польщу та Лодзьке воєводство?». Конкурс присвячувався Року України в Польщі і проводився за сприяння Чернівецької облдержадміністрації та обласної Ради. Після завершення конкурсу на врученні нагород у Мармуровій залі ЧНУ були присутні перші особи області, маршалек Віташик з делегацією Лодзі, а також Посол Польщі в Україні та Генконсул зі Львова.

Сьогодні Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича має найбільше договорів про співпрацю саме з університетами Польщі. Розвиток науково-дослідної роботи, зміцнення контактів між школами та вузами Буковини і Польщі стимулює Центр «Східна школа польських студій імені Антона Кохановського», створений 2005-го року ЧНУ та ТПК ім. А.Міцкевича. Головою координаційної ради Центру є доцент кафедри міжнародних відносин Владислав Струтинський.

З ініціативи правління члени Товариства у 2005 році започаткували молодіжний конкурс польської пісні 60-х – 80-х років «Буковинські мальви», який набув уже статусу міжнародного.

Члени правління Товариства працюють у багатьох громадських комісіях при облдержадміністрації та міській Раді.

Після тривалих клопотань членів правління ТПК перед обласною владою сталася дійсно історична подія: 18 серпня 2007-го року Товариство отримало Свідоцтво про реєстрацію свого друкованого органу «Gazety Polskiej Bukowiny», яка стала наступницею «Gazety Polskiej», заснованої 1883-го. Головним редактором правління ТПК затвердило журналістку Антоніну Тара-

сову, яка працює відповідальним секретарем газети «Буковина». Власне, ця обласна громадсько-політична газета і стала видавцем нашої «Gazety Polskiej Bukowiny».

Незважаючи на невелику чисельність буковинської польської громади, порівняно, наприклад, з таким областями як Львівська, Хмельницька, Житомирська, Волинська, діяльність Товариства високо оцінюють офіційні структури Польщі – Посольство Республіки Польща в Україні, Генконсульство РП у Львові, а тепер – у Вінниці, Сенат РП, Товариство «Спільнота польська» (Варшава, Краків, Жешів), фундації «Допомога полякам на Сході» та «Свобода і Демократія» (Варшава), а також Федерація польських організацій в Україні (ФОПВУ), міністерство культури України, керівництво чернівецьких облдержадміністрації, обласної та міської рад. Про це свідчать чисельні нагороди, які отримали члени нашого Товариства. Ще в 90-х роках урядові нагороди Республіки Польща отримали світлої пам'яті сестри пп. Ольга та Ельжбета Фіфар, перший голова Товариства п. Ядвіга Кучабінська. А в 2000-х роках за поданням Правління Товариства та Генконсульства РП у Львові Золотий Хрест заслуги отримали голова Товариства Владислав Струтинський і віце-голова п. Луція Ушакова; а Срібний Хрест заслуги – управляючий Дому польського в Чернівцях Ілля Кметь та перший голова Панківського відділення Товариства Міхал Клюсик.

Непересічною подією стало нагородження цілої групи активістів Товариства з нагоди 15-ї річниці ФОПВУ. У грудні 2007-го високу відзнаку Республіки Польща – Заслужений для культури польської культури – отримали фольклорний колектив «Ехо Пруту» (Чернівці) та його засновник Станіслав Томаш, активісти Товариства Ян Шейка і Валентина Кметь (Чернівці), Катажина Дроздек, Томаш і Регіна Калуські (Стара Красношора), +++ 2009-го – п. Галина Провальська з «Квітів Буковини» (Чернівці). А заступник голови правління Товариства п.Луція Ушакова 2007-го отримала медаль Міністерства освіти Польщі, а 2008-го року звання – Заслужена для польської культури.

Дитячі колективи «Долинянка» (Стара Красношора) та «Квіти Буковини» (польська недільна школа при гімназії №3, м. Чернівці) нагороджені грамотами міністерства культури України. Фактично тільки одне Товариство в області – Товариство польської культури ім. А.Міцкевича – удостоїлося аж двох іменних нагород «Буковина». Їх отримали віце-голова Станіслав Томаш та Голова Владислав Струтинський. Понад 30 осіб отримали почесні грамоти від Генконсульства РП у Львові та ФОПВУ, понад три десятки грамот чернівецьких облдержадміністрації та обласної ради, понад два десятки грамот Чернівецької міської Ради тощо.

З нагоди 600-ліття Чернівців голова Товариства доцент Владислав Струтинський отримав почесну відзнаку Чернівецької міської Ради – медаль «На славу Чернівців».

Все це свідчить про те, що польська громада краю і Товариство, яке її репрезентує, користуються повагою буковинців, керівництва органів місцевого самоврядування, колег з інших національно-культурологічних Товариств Буковини, офіційних структур та партнерських громадських організацій у Польщі.

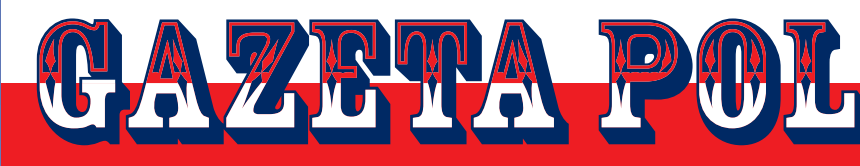
Правління і надалі в своїй діяльності керуватиметься гаслом, яке задекларувала «Gazeta Polska» ще 30 липня 1883-го на шпальтах свого першого номера: «Коли всі працюють заради загального блага, почуття нашої національної гордості не дозволяє нам стояти осторонь, бо поляки є членами суспільства, яке думає про нас і дбає про наш добробут. Відчуємо свої обов'язки, якщо хочемо користати з прав...»

Спираючись на національні засади, ми прагнемо поважати історичні права всіх буковинців. З цією метою подаємо руку приязні для спільної праці. Рука наша щира і сердечна. Працюючи разом, ми сподіваємося на підтримку усіх».

Drodzy rodacy, drodzy przyjaciele! Jeszcze raz serdecznie witamy wszystkich z 25. rocznicą założenia naszego TOWARZYSTWA.

Zyczymy wszystkim zdrowia i nowych sukcesów oraz pokoju na Ukrainie.

- 1 stycznia Nowy Rok
- 6 stycznia Trzech Króli (Objawienie Pańskie)
- 14 lutego Dzień Zakochanych (Walentynki)
- 29 marca Zmiana czasu z zimowego na letni
- 3 kwietnia Wielki Piątek
- 5 kwietnia Wielkanoc
- 6 kwietnia Poniedziałek Wielkanocny
- 1 maja Święto Pracy
- 3 maja Święto Konstytucji 3 Maja
- 24 maja Zielone Świątki (Zesłanie Ducha Świętego)
- 26 maja Dzień Matki
- 4 czerwca Boże Ciało
- 23 czerwca Dzień Ojca
- 15 sierpnia Wniebowzięcie Najświętszej Maryi Panny
- 25 października Zmiana czasu z letniego na zimowy
- 1 listopada Wszystkich Świętych
- 11 listopada Narodowe Święto Niepodległości
- 24 grudnia Wigilia Bożego Narodzenia
- 25 grudnia Pierwszy Dzień (Boże Narodzenie)
- 26 grudnia Drugi Dzień (Boże Narodzenie)
- 31 grudnia Sylwester

Styczeń

Po	Wt	Śr	Cz	Pi	So	Ni
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

Luty

Po	Wt	Śr	Cz	Pi	So	Ni
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	

Marzec

Po	Wt	Śr	Cz	Pi	So	Ni
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

Lipiec

Po	Wt	Śr	Cz	Pi	So	Ni
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

Sierpień

Po	Wt	Śr	Cz	Pi	So	Ni
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

Wrzesień

Po	Wt	Śr	Cz	Pi	So	Ni
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

SKA BUKOWINY

2015

Kwiecień

Po Wt Śr Cz Pi So Ni

		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

Maj

Po Wt Śr Cz Pi So Ni

				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

Czerwiec

Po Wt Śr Cz Pi So Ni

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

Październik Listopad

Po Wt Śr Cz Pi So Ni

			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

Po Wt Śr Cz Pi So Ni

						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

Grudzień

Po Wt Śr Cz Pi So Ni

	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

Ćwierć wieku odrodzonej polskości na Bukowinie

Wywiad z założycielem obwodowego Towarzystwa Kultury Polskiej im. Adama Mickiewicza na Bukowinie i pierwszym jego prezesem trzech kadencji panią Jadwigą-Wandą Kuczabińską córką Jana-Mieczysława z okazji ćwierć wieku powojennego ruchu polonijnego na Bukowinie

– Szanowna Pani Jadwigo! W dniu Wigilii Bożego Narodzenia mija dwadzieścia pięć lat od chwili założenia obwodowego Towarzystwa Kultury Polskiej im. A. Mickiewicza. Witam Panią z tym znaczącym wydarzeniem w życiu społecznym Polaków bukowińskich. Czy pamięta Pani ten czas? Jaka była podstawa moralna dla odrodzonej działalności Domu Polskiego? Kto z Polaków był aktywnym pomocnikiem w tej sprawie? Czy były problemy z władzami?

– Dwadzieścia pięć lat istnienia dla historii świata to kropla w morzu, a dla jednego człowieka lub zgromadzenia pewnego – to okres zmian dobrych i korzystnych lub nie bardzo. O naszym istnieniu nie przesądza historia, ale odciska w nas swój ślad. Błędem byłoby, gdybyśmy patrzyli tylko w stronę przyszłości. Przez wieki wpływ wywiera na nas przeszłość i to ona powinna wychowywać pokolenia następne.

Dzisiaj, kiedy świat zmienia się tak szybko, kiedy w jednym oka mgnieniu ulegają zniszczeniu tradycyjne stosunki między ludźmi i społeczeństwami, między pokoleniami, bardzo ważne jest zachowanie pamięci, nie dając się urwać tej nitce pod wpływem czasu. Na naszych oczach tworzy się nowy świat, świat, w którym trzeba żyć nam, naszym dzieciom i wnukom. Jakim będzie ten świat nikt nie wie. Ale jedno jest pewne; jeżeli w tym nowym świecie urwie się nitka pamięci – to świat będzie mniej bezpieczny i mniej ludzki niż przedtem.

W geografii świata jest szczególnie zakątek Europy środkowo-wschodniej – to Bukowina. Ten kraj – to doskonałe dzieło Boga, to ogród obfitości o niezwykłej przyrodzie. Bóg stworzył to niezwykle dzieło, aby ofiarować go ludziom różnych narodowości do użytkowania. Mieszkali tu i nadal mieszkają Ukraińcy, Rumuni, Polacy, Żydzi, Niemcy, Rosjanie, Węgrzy, Słowacy, Ormianie, Romowie oraz inne narodowości.

Od wieków Bukowina jest mozaiką etniczną, w której różne narodowości żyją w zgodzie, odzwierciedlając konkretną rzeczywistość, do której odnosi się określenie modelu bukowińskiego tolerancji wieloetnicznej. Współczesnej społeczności bukowińskiej znany jest szlachetny przykład mniejszości polskiej, żyjącej na Bukowinie od wieków i mającej życzliwy wpływ na rozwój wszystkich sfer życia danej krainy.

Polacy-bukowińczycy zawsze uważali Bukowinę za swoją przysposobioną ojczyznę, w której schronili się w trudnych czasach i z którą są do dziś związani życiowo i uczuciowo. Nasze stanowisko współczesne, przekazane nam naszymi przodkami brzmiące: „My, Polacy, chcemy być w państwie, w którym żyjemy, elementem jego porządku, spokoju, i zgody społecznej”, ma pozytywny wpływ na bliskie stosunki między Ukrainą a Polską, dwoma państwami mającymi wspólną granicę i wspólne interesy.

Spółeczność polska do Drugiej wojny Światowej liczbowo zmniejszyła się. Z 45 tysięcy Polaków, którzy mieszkali w całej Bukowinie (w Czerniowcach żyło 8 tysięcy), w północnej jej części pozostało po wojnie około 5 tysięcy.

lecz my wytrwali duchowo jako Polacy dzięki dzielnym bohaterom kapłanom Franciszkowi Krajewskiemu i Józefowi Jędrzejewskiemu oraz paniom Oldze i Elżbiecie Fiffar, bo to Oni byli mocną ostoją wiary w Boga i polskości na tym terenie. To Oni uczyli tajemnie religii oraz języka polskiego dzieci, młodzież i starszych na plebanii i w mieszkaniach prywatnych.

Utrzymana polskość dzięki wyżej wskazanym BOHATEROM czasu pokoju stała się mocnym fundamentem dla wskrzeszenia działalności powojennej Polonii Bukowińskiej w postaci Towarzystwa Kultury Polskiej im. A. Mickiewicza.

– Czy Towarzystwo powstało jako nowa struktura społeczna, czy ono jest przedłużeniem działalności wojennych organizacji polskich? Jak udało się odzyskać część Domu Polskiego?

– Reaktywowanie organizacji polskich i zrzeszanie się Polaków stało realnym z chwilą „pierestrojki”, rozpoczętej w ZSRR w 1985 roku. Polacy odzyskali wiarę i nadzieję na zmianę swego losu. Pierwsza organizacja polonijna na Ukrainie powstała we Lwowie w 1988 r. Dla mnie Lwów był zawsze wzorem i przykładem polskości, a stworzone Towarzystwo – to był już dosyć ważki argument, wołający do naśladowania, osobiście po tym, jak byłam na Zebraniu Założycielskim we Lwowie na zaproszenie Konsulatu RP. Pod tym wrażeniem zaczęłam się spotykać ze znajomymi Polakami z Kościoła przy kawie z rozmowami o założeniu Towarzystwa Polaków na Bukowinie, podając za przykład Towarzystwo we Lwowie. Odrazu mowa szła o zorganizowaniu Towarzystwa obwodowego, gdyż większa część powojennych Polaków skupiona jest w naszym regionie po wsiach. W Czerniowcach mieszka stosownie mała liczba Polaków.

Powstała grupa inicjatywna z następujących osób: pp. Olga i Elżbieta Fiffar (bliźnięta), p. Antoni Pytko-Skiński, p. Leopold Kałakajło, p. Tadeusz Rogowski, p. Jan Drozdowicz (siostrzeniec ks. F. Krajewskiego), p. Jadwiga-Wanda Kuczabińska. Grupa ta opracowała Statut Towarzystwa, zorganizowała zebranie, które odbyło się 24 grudnia 1989 r. o godzinie 14 w dzień Wigilii Bożego Narodzenia i urodzin Adama Mickiewicza, na którym podjęta została decyzja o powstaniu obwodowego Towarzystwa Kultury Polskiej im. Adama Mickiewicza.

Czemu właśnie tego genialnego Polaka obrano patronem duchowym naszego Towarzystwa? Bo na jednej ze ścian Domu Polskiego zachowała się w świetnym stanie płaskorzeźba poety i każdy z oglądających potwierdza, że to jest Adam Mickiewicz. To dawało nam mocny atut w sprawie prawa moralnego żądania zwrotu Towarzystwu gmachu Domu Polskiego. To był odrazu krok na przyszłość.

Po długich negocjacjach z władzami obwodowymi Towarzystwo zostało 21 lutego 1990 r. zarejestrowane. Zrzeszyli się Polacy Bukowiny na tle kulturalnym, żeby odradzać i krzewić kulturę polską. Główną zasadą Towarzystwa uznaliśmy pracę nad tym, żeby świętym obowiązkiem każdego, kto uważa

się za Polaka, było dążenie do poprawnego posługiwania się językiem polskim w mowie i na piśmie, podtrzymywania tradycji polskich. Początek był trudny – brak lokalu dla pracy Towarzystwa i tylko w 1994 r. po dość długotrwałych i natarciowych sporach z władzami przyznano nam małą część Domu Polskiego.

– Jaki wpływ na działalność Towarzystwa miał kontakt Pani z profesorem Kazimierzem Feleszko i p. Zbigniewem Kowalskim?

– Żeby Towarzystwo pracowało skutecznie, potrzebne były kontakty z Krajem i dla początku choć kilka podręczników do nauki języka polskiego. W tym celu odrazu po założeniu Towarzystwa wyjechałam do Warszawy – do Wspólnoty Polskiej, gdzie zawiadomiłam o istnieniu naszego Towarzystwa i na tej podstawie otrzymałam pierwsze 50 podręczników do nauki, które osobiście przywiozłam do Czerniowiec.

Będąc w Warszawie wykorzystałam możliwość spotkania się z profesorem Kazimierzem Feleszko z Uniwersytetu Warszawskiego, który urodził się w 1939 r. w Czerniowcach, a w 1945 r. z rodziną wyjechał do Polski drogą repatriacji. Do wojny Jego rodzice przyjaźnili się z moimi, tylko moja rodzina wyjechać nie mogła, bo mego Ojca aresztowało NKWD i na 10 lat zesłany został na Sybir.

Profesor namówił mnie do kontaktów z bukowińczykami, żyjącymi w Jastrowiu (woj. Piłskie) bo okazało się, że jest szczerym wielbicielem Bukowiny i przyjacielem p. Zbigniewa Kowalskiego – etnografa Piłskiego Domu Kultury. Właśnie w tym czasie Oni byli w toku przygotowań organizacyjnych pierwszego Międzynarodowego Festiwalu Folklorystycznego. Czemu właśnie w Jastrowiu? Bo właśnie w tej miejscowości od paru lat działał zespół folklorystyczny bukowińczyków rodem z Piotrowiec Dolnych „Jastrowiaczy”, kultuujący tradycje bukowińskie. To dzięki działalności danego zespołu p. Zbigniewa Kowalskiego natchnęła idea organizowania corocznej imprezy międzynarodowej, która dziś nosi nazwę „Bukowińskie Spotkania”.

Pierwszy Festiwal folkloru bukowińskiego odbył się w 1990 r. W organizacji tego Festiwalu jak i w kilku następnych byłam pośrednikiem między p. Z. Kowalskim i kierownikami zespołów namiejscu w obwodzie Czerniowieckim. W pierwszym Festiwalu z obwodu Czerniowieckiego uczestniczył tylko jeden zespół ukraiński „Trembita” z Czerniowieckiej Akademii Medycznej. Był to swego rodzaju barter kulturalny:

za ten wyjazd Akademia zaprosiła na Bukowinę „Jastrowiaków”.

Rezultatem przyjazdu „Jastrowiaków” na Bukowinę stała się organizacja w 1991 r. pierwszego polonijnego zespołu potomków Górali Czadeckich ze wsi Piotrowce Dolne „Wianeczek” pod kierownictwem Marii Malickiej. Dziś kierownik i zespół szczerzą się tytułami „Zasłużony dla Kultury Polskiej” i są corocznymi uczestnikami „Bukowińskich Spotkań” od roku założenia zespołu.

– Największy sukces Towarzystwa?

– W pracy Towarzystwa cieszyło każde osiągnięcie: zorganizowanie nauki języka polskiego w 6 Oddziałach Towarzystwa, odzyskanie części Domu Polskiego, możliwość oglądania telewizji polskiej, powstanie zespołów polonijnych: chóru „Lutnia” i tanecznego młodzieżowego zespołu „Polonez” w Czerniowcach, dziecięcego folklorystycznego zespołu pieśni i tańca Górali Czadeckich „Dolinianka” w polskiej wsi Stara Huta, dziecięcego zespołu pieśni i tańca „Kwiaty Bukowiny” w Czerniowcach.

W 1993 r. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Lech Wałęsa wręczył mi we Lwowie Krzyż Kawalerski Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej oraz Minister Kultury RP w 1996 r. również we Lwowie order „Zasłużony dla Kultury Polskiej”.

Jestem założycielem Towarzystwa i jego pierwszym prezesem trzech kadencji w latach 1989-1999. Od roku 1999 – prezes Honorowy Towarzystwa. Równolegle w latach 1992-1999 byłam członkiem Zarządu Federacji Organizacji Polskich na Ukrainie. W 2008 r. powstał Uniwersytet Trzeciego Wieku im. Kazimierza Feleszko, który w tym samym roku pomógł Polakom Sadagory otrzymać Kartę Polaka. Dziś Uniwersytet nie istnieje z powodu śmierci wielu jego członków (osób starszych) i mojej niesprawności zdrowotnej.

Największym sukcesem początkowej działalności Towarzystwa uważam pojawienie się na polskim nieboschyle naukowym profesora Polskiej Akademii Nauk p. Heleny Krasowskiej, która w 2014 r. otrzymała nominację do Nagrody Naukowej im. Jerzego Gedroycia za publikację książki „Miejszość polska na południowo-wschodniej Ukrainie”. Takiej publikacji w Polsce jeszcze dotychczas nie było. Bohaterką mego zachwytu jest dziś Pani Profesor, urodzona w 1973 roku na Bukowinie we wsi Panka w polskiej bogobojnej rodzinie. Jako młoda panienska w 1991 r. zaryzykowała opuścić dom rodzinny i pójść w świat nieznaną, żeby wykorzystać szansę bycia Polką w pełni znaczenia tego słowa w czym dopomogło Towarzystwo, kierując ją na studia do Polski. Dziś profesor Helena Krasowska mieszka w Warszawie, autor wielu prac naukowych z językoznawstwa i książek o Bukowinie. Pracuje w Instytucie Sławistyki PAN, jest kierownikiem Zakładu Językoznawstwa.

– Skąd pochodzi Pani zaangażowanie się sprawami polskości?

– Stosownie mego osobistego życia polskiego, to pochodzę z rdzennie polskiej rodziny jako córka Jana-Mieczysława i Karoliny Kuczabińskich z rodu, który nigdy nie zdradzał i nie wyrzekał się polskości, żyjąc w czasach różnych reżimów politycznych. Moi przodkowie pochodzą z ziemi krakowskiej wieku XIV, a od XVIII byli obywatelami sławnego grodu

Lwowa. Pradziadek z rodziną przybył na Bukowinę w 1902 r. jako mistrz naprawy i strojenia organów. Jego syn i wnuk (mój Ojciec) byli mistrzami naprawy i strojenia organów, budowy i strojenia fortepianów. Od chwili przybycia na Bukowinę byli aktywnymi członkami społeczności polskiej i Domu Polskiego za co w 1945 r. Ojciec został aresztowany i zesłany na Sybir.

Marzeniem mego Ojca było nauczyć córkę grać na fortepianie, bo choć sam będąc stroicielem organów i fortepianów, grać nie umiał. Po areszcie Matka wychowując mnie sama, oddała dla nauki religijnej na plebanie. Z tym, że tam był fortepian, siostra proboszcza Olga Krajewska zaczęła mnie uczyć grać w wieku 5 lat. A mając 7 lat, proboszcz pozwolił mi na organach zagrać całą mszę. Od tego czasu w latach 1948-1958 byłam organistką kościoła parafialnego w Czerniowcach i z wyjazdami księży po wsiach.

A życie w latach płynęło swoim trybem. Po ukończeniu szkoły średniej w 1958 roku byłam studentką Liceum Muzycznego i równolegle rozpoczęłam pracę zawodową jako pianistka w Czerniowieckim Teatrze im. O. Kobyłańskiej, gdzie przepracowałam jako koncertmistrz teatru 55 lat – na jednym miejscu.

Odpowiedzialną społeczną pracę polonijną podjęłam w pamięć o moim Ojcu, który przecierpiał 10 lat strasznej katorgi tylko za to że był Polakiem i aktywnym działaczem polonijnym. Dzięki temu, że Matka wychowała mnie w duchu wierności polskości, dała mi wiedzę języka polskiego, literatury i historii Polski, a mając zapas wiedzy o kulturze i historii Polski, liczyłam, że mam prawo moralne do przyjęcia propozycji członków Towarzystwa o kierowaniu ruchem polonijnym na Bukowinie.

Możliwie, że jest to ambicja chorobliwa, ale jestem szczęśliwa, że nazwisko mego Rodu figuruje w Polsce wśród dokumentów urzędowych dzięki przyznanej odznaczeniu.

Dziękuję wszystkim Polakom, kto przyczynił się do podpisania Ustawy o Karcie Polaka i jej otrzymania oraz dziękuję Bogu, że dożyłam do tego dnia, w którym otrzymałam dokument z Orłem Białym w Koronie.

Całe życie marzę, że stanie się cud, który pozwoli mi ostatnie lata życia przeżyć w mojej i moich przodków Ojczyźnie.

– Życzenia na przyszłość.

– W grudniu 1999 roku Towarzystwo świętowało swoje pierwsze 10-lecie. W tym roku jest rocznica 25-lecia. Zdziało wiele, jednak najważniejszym jest to, że w wielonarodowościowym społeczeństwie bukowińskim dość aktywnie jest zauważana społeczność polska. Zaczyna się mówić o Polakach z uznaniem i szacunkiem jak to było do wojny, a temu sprzyja praca Towarzystwa, która wzmacnia pozycję Polaków na tej ziemi błogosławionej. Życząc podalszych sukcesów, zwracam się z prośbą do Zarządu Towarzystwa: starajcie się odszukiwać i kierować na studia do Polski młodzież z polskich rodzin, aby było więcej takich Polaków jak Helena Krasowska i żeby społeczeństwo bukowińskie szczyliło się Polakami.

– Dziękuję za wywiad i jeszcze raz witam Panią z Jubileuszem Towarzystwa Kultury Polskiej oraz z Bożym Narodzeniem, życząc „Sto lat” dla Pani i dla całej Polonii Bukowińskiej.

Wywiad przeprowadziła Antonina TARASOWA.

Tak to rozpoczynało się...

Wspomnienia jednego z fundatorów Obwodowego Towarzystwa Kultury Polskiej im. Adama Mickiewicza, założyciela Oddziału Towarzystwa we wsi Panka i pierwszego jego prezesa Michała KLUSYKA

Село Панка розташоване недалеко від Сторожинця по дорозі, що веде до Вижниці. У цьому досить великому селі дружно проживають поляки, українці, росіяни. Є також румуни, білоруси, цигани. Тут діють православна церква св. Дмитра, римо-католицька капличка св. Михайла та молитовний дім євангелістів.

Польська громада тут живе віддавна. Власне вона й зберегла капличку від знищення. У радянські часи, коли були заборонені релігійні заходи, молилися по неділях та під час свят без ксьондза, але ключі від каплички не віддали. Хрестити діточок, на сповіді і брати шлюб їздили до Чернівців. На початку 90-х після служби у Чернівецькому парафіяльному костелі, почув розмову поміж чоловіками про необхідність відновлення польської мови, культурних традицій поляків на Буковині. Коли познайомилися ближче, то це були Антон Питко, Леопольд Калакайло, Тадеуш Роговський. Як потім з'ясувалося, вони належали до групи активістів-засновників обласного Товариства польської культури імені Адама Міцкевича.

M.Klusk w czas mszy świętej.

Невдовзі пан Питко познайомив мене з пані Кучабінською, яка розповіла про напрямки діяльності новоствореної організації. Потім я поділився своїми враженнями з людьми у Панці. І вже незабаром, 6 березня 1990-го, відбулися збори, на яких були присутні майже 40 осіб. Вони прийняли рішення про створення відділення обласного Товариства у Панці. Одразу обрали правління, до якого увійшли Якуб Красовський, Юліан Красовський, Еопольда Красовська, Вероніка Якимович та Міхал Ключик. Головою обрали Міхала Ключика, а заступником – Якуба Красовського, скарбником – Вероніку Якимович. Еопольді Красовській запропонували навчати дітей польської мови.

Так розпочалася діяльність громадської освітньо-культурологічної організації поляків у Панці. Потрібно було думати про поглиблення якості викладання польської мови. Тому, що

без знання рідної мови втрачається відчуття приналежності до своєї нації, пам'ять про свою Прабатьківщину. Вже на початку 90-х років, за допомогою голови правління обласного ТПК п. Ядвіги Кучабінської, направили на навчання до Жешова Ольгу Красовську, Хелену Красовську та Анну Гринчук. Саме вони мали вирішити проблему викладання польської мови у місцевій школі. Сталося так, що до села повернулись Оля та Аня, а Хеленка почала торувати дорогу в науку. Тепер з гордістю можемо говорити, що маємо свого професора в Інституті Славістики ПАН у Варшаві.

Чекали реалізації й інші проблеми, зокрема відродження діяльності Польського народного дому, який у 1929-1932 роках поляки Панки побудували у селі своїм коштом. За радянських часів тут була й початкова школа, й побутовий комбінат, прокатний пункт, майстерня з пошиття о. За відсутності постійного господаря будинок руйнувався.

Позитивної відповіді на заяву нашого правління про повернення будинку польській громаді села ми очікували 3,5 роки. Нарешті 19 листопада 1993-го органи місцевого самоврядування прийняли рішення про повернення будинку Товариству. Перед нами постало нове завдання – відремонтувати будинок, який на той час був дуже занедбаним. На загальних зборах членів Товариства ми поінформували про плани відновлення Польського народного дому. Безумовно, головною проблемою став пошук коштів на ремонтні роботи. Звертаючись до кожного члена Товариства особисто, вдалося зібрати певну суму. Її доповнили наші краєни з Польщі, які народилися у Панці, а нині живуть на історичній батьківщині. Доклалися до ремонту і ксьондзи нашої парафії, і місцеве сільськогосподарське об'єднання „Україна”. Все це дозволило розпочати і провести перший капітальний ремонт будинку. 1998-го Польський дім був освячений. На урочистостях були представники органів місцевого самоврядування, гості зі Сторожинця, Чернівців, зокрема голова обласного Товариства Владислав Струтинський.

Далі спільними зусиллями і за допомогою правління обласного Товариства, розпочалося облаштування Польського дому. Генеральне консультування Республіки Польща у Львові, Товариство „Спільнота польська” з Варшави допомогли придбати телевізор, відеомагнітофон, книжки тощо. Це сприяло систематичному проведенню святкових заходів – великодніх, різдвяних, зустрічей з художніми самодіяльними колективами з інших відділень обласного Товариства.

Так розпочиналася діяльність сільського Товариства польської культури у селі Панка.

Witam serdecznie wszystkich Polaków Bukowiny z okazji pierwszego 25-lecia naszego Towarzystwa!

Міхал КЛЮСИК.

Муниципальні читання імені Антона Кохановського

Представники влади, науковці та громадськість обговорили актуальні питання, пов'язані з місцевим самоврядуванням та муніципальним управлінням на читаннях імені Антона Кохановського.

У заході взяли участь Чернівецький міський голова Олексій Каспрук, перший заступник голови Чернівецької обласної ради Ярослав Курко, заступник керівника апарату Чернівецької обласної державної адміністрації Олександр Шкурідін, представники органів місцевої влади, науковці та громадські діячі краю.

Йшлося про історичний досвід місцевого самоврядування на території Чернівецької області, нинішній стан муніципального управління та шляхи його реформування та розвитку.

За «круглим столом» учасники говорили про адаптацію муніципального управління краю до європейських традицій та шляхи залучення громадськості до підготовки та прийняття рішень органами місцевого самоврядування.

Miss Sukces Czerniowiec

W Czerniowieckim Teatrze Dramatycznym im. O. Kobyłańskiej został przeprowadzony XII Konkurs «Miss Sukces Czerniowiec». Tegoroczna edycja była wyjątkową, ponieważ połączyła nie tylko panie z Czerniowiec, ale z Krymu i Ukrainy Wschodniej. Zebrane koszty w ramach akcji charytatywnej 18 tys. grywni zostały przekazane grupie wolontariuszy «Bukowina – armii ukraińskiej».

Panie z Jałty, Alczewska, Symferopola, Ługańska, Sewerodonecka i Czerniowiec wykazały swoje zdolności oraz zewnętrzne walory postaci.

Uczestniczki konkursu zostały powitane w imieniu Burmistrza miasta Czerniowiec Oleksija Kaspruka poprzez jego zastępcę Marię Porczuk. Jury Konkursowe postanowiło przyznać nagrodę Grand Prix dwóm uczestniczkom: Pani Tetianie Paskal, choreograf z Alczewska i Pani Iwannie Gerasymczuk, lekarce z Czerniowiec.

Tytuł Pierwszej Vice-Miss i Miss Fotografia zdobyła zastępca kierownika Wydziału Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Miasta Czerniowiec Pani Alona Zymowec, Drugą Vice-Miss i Miss Artystyzm została nauczycielka języka polskiego Maria Łysiuk.

Społeczność polska Czerniowiec gratuluje Pani Marii, która po aneksji Krymu wróciła do miasta rodzinnego i podjęła się pracy nauczycielki języka polskiego w Polskim Centrum Kulturalno-Oświatowym przy Gimnazjum № 3 w Czerniowcach.

Malarka z Sewerodonecka Pani Iryna Zinik otrzymała tytuł Miss Sympatia Publiczności i Miss Urok. Miss Harmonią została księgowa wydziału finansowo-gospodarczego służby pogranicznej Pani Ludmiła Kardasz, Miss Romantyczność - artystka z Ługańska Pani Olena Fedosowa, Miss Elegancją - główny państwowy inspektor Państwowej Inspekcji Podatkowej w Czerniowcach Pani Walentyna Tryszczuk, Miss Oryginalność – gospodyni z Jałty Pani Inna Menczuk, Miss Wdzięk – przedsiębiorca Pani Ułana Naszyba (Czerniowce). Konkurs «Miss Sukces Czerniowiec 2014» tradycyjnie odbył się dzięki pomocy i wsparciu Urzędu miasta Czerniowiec.

Organizatorami konkursu tradycyjnie są: Klub Pań Miasta «Czerniowczanka Sukcesu», Wydział Rodziny i Młodzieży Rady Miejskiej, Miejskie Centrum do spraw usług socjalnych dla rodzin i młodzieży.

Janina BILIŃSKA.

Najlepsze życzenia zdrowych spokojnych i szczęśliwych świąt Bożego Narodzenia oraz serdeczne gratulacji z okazji 25. rocznicy założenia Towarzystwa Kultury Polskiej im. Adama Mickiewicza. Życzymy wytrwałości i nadziei na każdy dzień w zbliżającym się 2015 roku.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ W RZGOWIE
Jarosław Świerczyński

BURMISTRZ RZGOWA
Konrad Kobus

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia
pragniemy złożyć życzenia
zdrowia, szczęścia i radości
w ciepłej rodzinnej atmosferze.

Zaś kolejny Nowy Rok niech będzie czasem
pokoju oraz realizacji osobistych zamierzeń,
zawodowej satysfakcji i spełnienia wszelkich marzeń.

Życzy

Zarząd Towarzystwa Pomocy Polakom „Wielkie Serce” w
Nowym Rozdole oraz Grono Pedagogiczne Polskiej Szkoły
im. Karoliny Lanckorońskiej.

BEJHKE
CEPIE

PREZES
Mirona Timoch

DYREKTOR SZKOŁY
Jeliana Biluk

Nowy Rozdół, 23.12. 2014 r.

PRZEPISY NA ŚWIĘTA I NIE TYLKO

Rolada z boczku
do brytfanki i wstawić do piekarnika
na około 1godz.20 min.

Składniki: 2 kg chudego boczku
bez skóry, sól, pieprz, 1 cebula,
3 ząbki czosnku, 100 g masła,
300 g mielonego mięsa wołowo-
wieprzowego, 2 marchewki, 100
g zielonej fasolki szparagowej, 4
gałązki natki pietruszki, 1 jajko.

Przygotowanie: Boczek op-
łukać i naciąć tak, aby powstał
duży płat dający się łatwo zawinąć.
Posypać solą i pieprzem. Cebulę
i ząbki czosnku obrać, posiekać
w drobną kostkę i podsmażyć na
maśle na małym ogniu. Dodać
mielone mięso, usmażyć i doprawić
do smaku. Marchewkę i fasolkę
umyć, obrać i ugotować na parze.
Piekarnik rozgrzać do 180° C.
Do mięsa dodać posiekaną
natkę pietruszki i jajko, i wymieszać.
Na płacie boczku równomiernie
rozłożyć farsz z mięsa a następnie
poukładać obok siebie na przemian
fasolkę szparagową i pokrojoną
wzdłuż marchewkę. Mięso
zrolować, związać dratwą włożyć

Ciasto mrowisko

Składniki: 200 g masła,
stopionego, 100 g cukru, 125 ml
kwaśnej śmietany, 500 g mąki
pszennej, 2 łyżeczki proszku do
pieczenia, 200 g masła ,1 puszka
(400 g) karmelu, mak do posypania.

Przygotowanie: Piekarnik
rozgrzać do temperatury 180o C.
Stopione masło wymieszać z cukrem.
Dodać śmietanę i wymieszać. Mąkę
przesiać z proszkiem, dodać do
masy i wymieszać na jednolite,
gładkie ciasto. Ciasto przepuścić
przez maszynkę do mięsa. Kawałki
ułożyć na blaszce. Piec przez 15
minut. Odstawić do przestudzenia.

W międzyczasie masło
utrzcć na krem. Dodać karmel i
wymieszać. Do masy karmelowej
dodać wystudzone kawałki ciasta.
Wymieszać dokładnie. Na paterze
uformować mrowisko i posypać
makiem.

Rzeczpospolita Polska
Ministerstwo
Spraw Zagranicznych

GAZETA POLSKA
Bukowiny

«Газета польська Буковини»
Реєстр. св-во серія ЧП №346-26р
Засновник:
Чернівецька обласне Товариство
польської культури
ім. А.Міцкевича

Wydawca:
Redakcja czasopisma
«Bukowina».

Projekt jest współfinansowany ze środków finansowych otrzymanych z
Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu na realizację zadania
„Współpraca z Polonią i Polakami za granicą w 2014 r.”

«Газета польська Буковини»
виходить раз на місяць.

Газета розповсюджується через первинні
організації Товариства польської культури ім.
А.Міцкевича і продається у римо-католицькому
костелі в Чернівцях та у костелах області.

Ціна договірна.

Za treść reklam i ogłoszeń redakcja
nie ponosi odpowiedzialności, ręko-
pisów nie zwraca i pozostawia sobie
prawo do skrótów i korekt.
Materiały podpisane nie zawsze
odpowiadają opinii redakcji.

Wiersze wigilijne dla dzieci

Śnieg

Ludwik Jerzy KERN
Czy wam nie przyszło nigdy
do głowy,
że śnieg powinien być kolorowy?
Albo zielony, albo czerwony,
liliowy albo beż.
Śnieg ten lepiłoby się wspaniale,
a bałwan biały nie byłby, ale
albo zielony, albo czerwony,
liliowy albo beż.
Śnieżki tak samo w zimowej porze
byłyby wtedy w jakimś kolorze:
albo zielone, albo czerwone,
liliowe albo beż.
Bardzo kolory by się przydały,
a tu tymczasem wciąż pada biały,
biały bielutki, miękki mięciutki,
świeży, świeżutki śnieg.

Bałwan ze śniegu

Barbara KOSSUTHÓWNA
Ulepiły dzieci
Ze śniegu bałwana,
W kapeluszu, z fajką w zębach
Wygląda na pana.

Pewno ci tu zimno,
śniegowy bałwanie,
chodźże do nas do przedszkola
na ciepłe śniadanie.

Zaiskrzył się bałwan,
jakby śmiał się z tego:
- Mróz – to mój przyjaciel,
- stopniałbym bez niego.

Wigilijny Wieczór...

Emilia WAŚNIEWSKA
Wigilijny Wieczór, opłatek na stole,
Zapach potraw wśród
płonących świec,
Betlejemską gwiazda
mruganiem wesołym
Niesie ziemi swą niebiańską pieśń.
Bóg Miłością dusze rozświetla
I opłatek błogosławi biały,
Wlewa pokój w nasze smutne serca
Narodzony dzisiaj Jezus mały.
Niechaj ziemię rozśpiewa kołęda,
Každy dom i każdego z nas,
Niechaj piękne Bożonarodzeniowe
Święta
Niosą wszystkim betlejemski blask.

ks. Jan TWARDOWSKI

Wiersz staroświecki

Pomódlmy się w noc betlejemską,
W Noc Szczęśliwego Rozwiązania
By wszystko nam się rozplątało,
Węzły, konflikty, powikłania.
Oby się wszystkie trudne sprawy
Porozkręcały jak supelki
Własne ambicje i urazy
Zaczęły śmieszyć jak kukielki
I oby w nas złośliwe jędze
Pozamieniały jak owieczki
A w oczach mądre łzy stanęły
Jak na choince barwnej świeczki
By anioł podarł każdy dramat
Aż do rozdziału ostatniego
Kładąc na serce pogmatwane
Jak na osiołka – kompres śniegu
Aby się wszystko uprościło,

Było zwyczajne, proste sobie,
By szpak pstrokaty, zagrypiony
Fikał koziołki nam na grobie.
Aby wąpiący się rozplakał
Na cud czekając w swej kolejce,
A Matka Boska cichych, ufnych,
Jak ciepły pled wzięła na ręce.

Dlaczego jest święto...
Dlaczego jest święto
Bożego Narodzenia?
Dlaczego wpatrujemy się w gwiazdę
na niebie?
Dlaczego śpiewamy kołędy?
Dlatego, żeby się uczyć miłości
do Pana Jezusa.
Dlatego, żeby podawać sobie ręce.
Dlatego, żeby się uśmiechać
do siebie.
Dlatego, żeby sobie przebaczać.

Dawna wigilia

Przyszła mi na wigilię zziębnięta
głuchociemna
z gwiazdą jak z jasną twarzą –
wigilia przedwojenna
z domem co został jeszcze
na cienkiej fotografii
z sercem co nigdy umrzeć porządnie
nie potrafi
z niemądrym bardzo
piórem skrobiącym w kałamarzu
z przedpotopowym świętym
z Piłsudskim w kalendarzu
z mamusią co od nieszczęść zasłonić
chciała łzami
podając barszcz czerwony
co śmieszył nas uszkami
z lampką z czajnikiem starym
wydartym chyba niebu
z całą rodziną jeszcze to znaczy
sprzed pogrzebów
Nad stołem mym samotnym
zwiesiła czułą głowę
Nad wszystkie figi z makiem –
dziś już posoborowe
Przyszła usiadła sobie. Jak żołnierz
pomilczała
Jezusa z klasy pierwszej z opłatkiem
mi podała

Modlitwa Wigilijna

Maryjo czysta, błogosław tej,
Co w miłosierdzie nie wierzy.
Niech jasna twoja strudzona dłoń
Smutki jej wszystkie uśmierzy.
Pod twoją ręką niechaj płacze łzej.

Na wigilijny ześlij jej stół
Zielone drzewko magiczne,
Niech, gdy go dotknie,
słyszysz gwar pszczoł,
Niech jabłka sypią się śliczne.
A zamiast świec daj gwiazdę
mroźnych pól.

Przyprowadź blisko pochód
białych gór,
Niechaj w jej okno świecą.
Astrologowie z Chaldei, z Ur,
Pamięć złych lat niech uleczą.
Zmarli poeci niechaj dotkną strun
Samotnej zanuć kołędę.
Czesław Miłosz

Franciszek KARPIŃSKI
Pieśń o narodzeniu
Pańskim

Bóg się rodzi, moc truchleje
Pan niebiosów obnażony;
Ogień krzepnie, blask ciemnieje
Ma granice – Nieskończony;
Wzgardzony – okryty chwałą
Śmiertelny – król nad wiekami,
A słowo ciałem się stało
I mieszkało między nami.

Cóż masz niebo nad ziemiany?
Bóg porzucił szczęście swoje,
Wszedł między lud ukochany
Dzieląc z nim trudy i znoje:
Niemąło cierpiał nie mało,
Żeśmy byli winni sami
A słowo ciałem się stało
I mieszkało między nami.

Jerzy Nowosielski Boże Narodzenie
Jerzy Nowosielski Boże Narodzenie

W nędznej szopie urodzony
Żłób mu za kolebkę dano;
Cóż jest czym był otoczony?
Bydło pasterze i siano.
Ubodzy was to spotkało
Witać Go przed bogaczami
A słowo ciałem się stało
I mieszkało między nami.

Podnieś rękę, Boże Dziecię,
Błogosław ojczyznę miłą,
W dobrych radach, w dobrym bycie
Wspieraj jej siłę swą siłą,
Dom nasz i majątność całą
I Twoje wioski z miastami
A słowo ciałem się stało
I mieszkało między nami.

ok. 1792

Rada Redakcyjna:

Władysław STRUTYŃSKI
Antonina TARASOWA
Regina KAŁUSKI

Anna KYSELYCZUK
Maria MALICKA
Michał HRYZIUK

Adres redakcji:
58000 Czerniowce, ul. Ukrainśka 22 p. 22.
Адреса редакції: 58000 м.Чернівці,
вул.Українська, 22, к.22.
Tel.: 0372/ 52-47-37, tel./fax: (0372) 55-26-59.

Zespół redakcyjny:

Antonina TARASOWA
(Redaktor Naczelny)
Władysław Strutyński,
Łucja Uszakowa,
Sergij Szwydiuk,
Artur Oskwarek,
Maryna Łysiuk,
Tomasz Kałuski,
Walentyna Karpiak.